

RAPORTI I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	
EMËRTIMI I PROPOZIMIT TË POLITIKËS	Projektligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr.10018, datë 13.11.2008, “Për Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar
MINISTRIA UDHËHEQËSE	Avokatura e Shtetit
FAZA E POLITIKËS/VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	Finale
BURIMI I PROPOZIMIT TË POLITIKËS	I brendshëm
DIREKTIVË/RREGULLORE E BE-së	Jo e zbatueshme
PUBLIKIMET DHE STRATEGJITË E LIDHURA	Programi Qeverisës 2021-2025 ¹
DATA E KONSULTIMIT PUBLIK	25/04/2023 ²
DATA E VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	30/06/2023
A E KA SHQYRTUAR KRYEMINISTRIA VLERËSIMIN E NDIKIMIT? NËSE PO, JEPNI DATËN E SHQYRTIMIT	Po 27/06/2023
NUMRI I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT	2023– ASH – Nr.1
TE DHËNA KONTAKTI (EMRI, E-MAIL, NUMRI I TELEFONIT TË PERSONIT TË KONTAKTIT)	Besjan Hysi kabineti@avokaturashtetit.gov.al +355672779191
PJESA 1: PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE (maksimumi 2 faqe)	
PËRKUFIZIMI I PROBLEMIT	
<i>Cili është problemi në shqyrtim dhe cilat janë shkaqet e tij? Jepni arsyet e nevojës së ndërhyrjes së qeverisë. (jo më shumë se 10 rreshta)</i>	
<p>Avokatura e Shtetit është person juridik publik në varësi të Kryeministrit, dhe ka si objekt të veprimtarisë, përfaqësimin dhe mbrojtjen e interesave pasurore të shtetit nëpërmjet dhënies së asistencës juridike dhe këshillimit. Avokatura e Shtetit është e organizuar në nivel qendror dhe në nivel vendor. Në nivel vendor, Avokatura e Shtetit përbëhet nga gjashtë zyra vendore, të cilat janë të vendosura në Durrës, Gjirokastrë, Korçë, Shkodër, Tiranë dhe Vlorë.</p> <p>Ndryshimi i hartës gjyqësore, duke reduktuar numrin e gjykatave në shkallë vendi dhe midis të tjerave krijimin e një Gjykate të vetme të Apelit të Juridiksionit të Përgjithshëm, ka diktuar nevojën për hartimin e një nisme konkrete në mënyrë që t’i jepet zgjidhje problemeve të konstatuara.</p> <p>Problemi në shqyrtim ka të bëjë me përshtatjen e legjislacionit për funksionimin dhe organizimin e Avokaturës së Shtetit në përputhje me hartën e re gjyqësore, për shkak të ndryshimeve të ngarkesës së punës dhe nevojës për t’u adaptuar me dinamikën e gjykimeve në gjykatat kombëtare. Gjithashtu, nga praktika e deritanishme dhe rezultatet e evidentuara, është gjykuar e nevojshme të rishikohen dispozitat e shkeljeve disiplinore, pasi zbatimi i tyre në praktikë ka hasur vështirësi sa i përket masave ndëshkuese me karakter më të lehtë.</p>	

¹ https://kryeministria.al/ep-content/uploads/2021/10/Programi_Qeverises_2021-2025.pdf

² <https://www.konsultimipublik.gov.al/Konsultime/Detaje/619>;

Shpërblimi i posaçëm që përfitojnë avokatët e shtetit për çështje të veçanta, të vështira dhe me interes të madh ekonomik e financiar për Republikën e Shqipërisë, është konsideruar gjithashtu si një problematikë për shkak të mos aplikimit të kësaj politike si rrjedhojë e një mekanizmi jo efektiv, për këtë është gjykuar e arsyeshme që të ndërhyet për të vendosur rregulla të harmonizuara dhe më fleksibël në zbatim.

OBJEKTIVAT

Cilat janë objektivat dhe rezultatet e synuara të propozimit? (jo më shumë se 7 rreshta)

Objektivat e vendosura dhe qëllimet që synohen të arrihen përmes kësaj nisme janë:

- harmonizimi i ligjit për Avokaturën e Shtetit me ndryshimet e miratuara në kuadër të hartës së re gjyqësore, brenda vitit 2023;
- përmirësimi i veprimtarisë së Avokaturës së Shtetit nëpërmjet një shpërndarje të drejtë të ngarkesës së punës, brenda vitit 2024;
- përmirësimi në mënyrë të vazhdueshme i aftësive dhe kapacitetit të avokatëve të shtetit, brenda vitit 2023;
- mbrojta e interesave pasurorë të shtetit;
- garantimi i një imazhi të mirë të institucionit të Avokaturës së Shtetit, nëpërmjet përcaktimit të rregullave të qarta për marrjen e masave të përshtatshme ndëshkimore në raport me shkeljet disiplinore, brenda vitit 2023;
- rritja e ndjeshme e motivimit për përfaqësimin e çështjeve të veçanta, të vështira dhe me interes të madh ekonomik, nëpërmjet mirë përcaktimit të kritereve për dhënien e një shpërblimi të denjë dhe të uniformizuar për avokatët e shtetit, brenda vitit 2024.

OPSIONET E POLITIKAVE

Cilat janë opsionet kryesore të politikave? Duhet të bëni krahasimin e avantazheve/përfitimeve kryesore dhe të dizavantazheve/kostove të opsioneve të mundshme. (jo më shumë se 7 rreshta)

Opsioni 0 – Status quo-ja sjell koston e krijimit të një ngërçi ligjor dhe problemet e identifikuara nuk do të adresohen dhe nuk do të gjejnë zgjidhje.

Opsioni 1 (jo rregullator) – Vetërregullimi dhe gjetja e zgjidhjeve përmes mekanizmave jorregullatore të problemeve të konstatuara. Nuk sjell zgjidhjen e problemeve pasi është e nevojshme ndërhyrja ligjore.

Opsioni 2 – Ndryshimi i ligjit për Avokaturën e Shtetit, mundëson adresimin e problemit dhe përmbushjen e objektiveve dhe synimeve të vendosura.

Opsioni 3 – Miratimi i një ligji të ri mundëson adresimin e problemit dhe përmbushjen e objektiveve, por është mjet i panevojshëm dhe sjell kosto më të larta, pavarësisht se përfitimet do të jenë të njëjta me atë të opsionit 2.

ANALIZA E NDIKIMEVE

Cilat janë ndikimet e opsionit të preferuar? Kjo duhet të përshkruajë ndikimet në mënyrë sasiore (monetare) dhe cilësore (narrative) mbi buxhetin dhe grupet e tjera të prekura. (jo më shumë se 10 rreshta)

Llojet e ndikimeve për secilin grup të prekur nga kjo nismë janë sociale dhe ekonomike.

Grupet e prekura nga ky problem janë:

Avokatura e Shtetit – Ndryshimi i hartës gjyqësore duke përcaktuar tashmë vetëm dy gjykata apeli (administrative dhe civile) dhe vetëm dy gjykata administrative të shkallës së parë, prek

drejtpërdrejtë veprimtarinë dhe ushtrimin e kompetencave nga ana e Avokaturës së Shtetit, si garant i përfaqësimit dhe mbrojtjes së interesave pasurore të shtetit. Çështjet e mësipërme cenojnë punën dhe misionin e këtij institucioni për të garantuar një mbrojtje në bazë të parimeve të profesionalizmit, të efikasitetit, të konfidencialitetit, të unitetit të doktrinës, të përgjegjësisë dhe korrektësisë në zbatimin e legjislacionit në fuqi. Nëpërmjet opsionit të preferuar, synohet të garantohet mirëfunksionimi i Avokaturës së Shtetit, duke mundësuar një ndarje të barabartë të ngarkesës në punë dhe një organizim optimal të zyrave vendore.

Qeveria dhe autoritetet publike – Institucionet shtetërore, entet publike, dhe shoqëritë e krijuara ose që veprojnë sipas ligjit për tregtarët dhe shoqëritë tregtare, ku aksioneri shtetëror ka të drejtë të emërojë shumicën e anëtarëve të organeve drejtuese të shoqërisë ose zotëron më shumë se gjysmën e aksioneve apo kuotave, përfaqësohen dhe mbrohen në gjykim nga Avokatura e Shtetit, pa autorizim të posaçëm. Nëpërmjet pengesave që shkaktohen nga problemi i konstatuar, cenohet veprimtaria e asistencës ligjore që i ofrohet personave juridikë publikë të sipërpërmendur. Sipas opsionit të preferuar, synohet t'i jepet zgjidhje problemit duke mundësuar dhënien e asistencës ligjore ndaj personave juridikë publikë.

Qytetarët – Avokatura e Shtetit përfaqëson dhe mbron interesat pasurore të shtetit, të cilat përbëjnë vullnetin dhe interesin e të gjithë qytetarëve. Garantimi i mbrojtjes dhe përfaqësimit të interesit pasuror të shtetit nëpërmjet asistencës ligjore të Avokaturës së Shtetit, i shërben parandalimit të dëmeve jo vetëm ekonomike ndaj buxhetit të shtetit, por edhe në raport me shumë veprimtari të tjera të institucioneve shtetërore, që shprehin vullnetin e deleguar nga sovrani. Përmirësimi i veprimtarisë së Avokaturës së Shtetit jep ndikim pozitiv direkt dhe indirekt në aspektin social dhe ekonomik për qytetarët, nëpërmjet parandalimit të dëmeve ekonomike në buxhetin e shtetit, mbrojtjes së akteve të institucioneve shtetërore në shërbim të komunitetit dhe zhvillimit të gjykimeve pa pengesa dhe pa vonesa.

Komuniteti i biznesit – Avokatura e Shtetit, nëpërmjet asistencës ligjore të ofruar ndaj institucioneve kompetente për kontrollin dhe rregullimin e veprimtarisë së bizneseve, shoqërive tregtare, dhe çdo aktiviteti tjetër fitimprurës, përfaqëson dhe mbron këto institucione që kanë mision garantimin e veprimtarisë së lirë ekonomike sipas normave të caktuara me ligj, konkurrencën e ndershme dhe ushtrimin e aktivitetit tregtar në përputhje me legjislacionin përkatës. Nëpërmjet opsionit të preferuar, Avokatura e Shtetit do të rrisë cilësinë e përfaqësimit dhe të mbrojtjes të institucioneve shtetërore, ku përfshihen edhe institucionet e përmendura më sipër, dhe synohet që kjo nismë të sjellë ndikime pozitive indirekte për subjektet tregare.

Ndër ndikimet sociale të evidentuara janë: rritja e besimit të qytetarëve në institucionet shtetërore që rezultojnë nga garantimi i cilësisë së shërbimeve të Avokaturës së Shtetit dhe mbrojtja e interesave pasurore të shtetit (interesi publik); përmirësimi i imazhit të avokatëve të shtetit; rritja e motivimit dhe performancës së tyre në realizimin e detyrave; transferimi i mundshëm i tyre sipas vendndodhjes së zyrave vendore në përputhje me hartën e re gjyqësore; shpërndarje e drejtë e ngarkesës së punës; garantimi i një niveli të lartë të përfaqësimit nga avokatët e shtetit; rritja e cilësisë së shërbimit përmes përcaktimeve më të qarta të masave disiplinore dhe pasjes së një legjislacioni të harmonizuar me hartën e re gjyqësore për të shmangur çdo lloj vështirësie në praktikë; rritje e interesit për t'u punësuar në Avokaturën e Shtetit.

Ndikimet ekonomike pozitive direkte (për buxhetin e shtetit, biznesin, grupet e prekura) janë marrë në konsideratë, por nuk është evidentuar ndonjë ndikim i tillë, me përjashtim të shmangies të një pjesë të faturave për transportin e avokatëve të shtetit për gjykimet që do të përfaqësojnë në Gjykatat e Apelit. Ndikim ekonomik pozitiv indirekt që synohet përmes kësaj nisme është ruajtja e interesave pasurore shtetërore që rezultojnë nga mbrojtja më e mirë e interesit publik.

Harmonizimi i legjislacionit të Avokaturës së Shtetit do të bëhet përmes një riorganizimi të brendshëm të institucionit. Ky riorganizim nuk do të shoqërohet me kosto shtesë sepse do të bëhet

brenda organikës ekzistuese të Avokaturës së Shtetit dhe nuk do të prekë të ardhura nga buxheti i shtetit.

Për qytetarët, përmes fitimit të çështjeve të rëndësishme e me një interes të lartë ekonomik, por jo vetëm, synohet të arrihet mbrojtja e interesit pasuror të shtetit, i cili përbën interes publik.

Gjithashtu, gjatë hartimit të kësaj nisme janë marrë në konsideratë ndikimet negative direkte që kjo nismë mund të ketë për grupet që mund të prekë, por nuk është evidentuar ndonjë ndikim i tillë. Ndërsa, në lidhje me ndikimet negative indirekte të kësaj nisme mund të themi se ngarkesa e shtuar e punës si pasojë e ndryshimeve të miratuara në hartën e re gjyqësore do të bëhet brenda organikës ekzistuese të Avokaturës së Shtetit. Për këtë arsye nuk pritet të ketë kosto shtesë apo ndikime negative indirekte në buxhetin e shtetit.

ARSYETIMI I OPSIONIT TË PREFERUAR

Shpjegoni arsyet për zgjedhjen e opsionit të preferuar. Ju lutemi jepni nëse është e mundur koston dhe përfitimin me vlerë të përcaktuar monetare. (jo më shumë se 7 rreshta)

Opsioni i preferuar është përzgjedhur opsioni 2, pasi është i vetmi opsion nëpërmjet të cilit adresohet problemi dhe arrihen objektivat. Edhe nga pikëpamja e teknikës legjislative është opsioni i preferuar për shkak se nuk parashikohet të kryhen ndryshime që prekin më shumë se 50% të dispozitave të ligjit. Ndryshimi i ligjit është mjet i mjaftueshëm dhe i përshtatshëm, pasi problematikat e evidentuara mund të adresohen më së miri me ndryshimin e dispozitave në fuqi. Edhe sipas analizave të kryera rezulton se ai është opsioni më i përshtatshëm dhe më me pak kosto. Problemi ka karakter legjislativ dhe çdo opsion me karakter jorregullator nuk i shërben qëllimit dhe arritjes së objektivave.

Kostoja e përlogaritur në total e opsionit të preferuar mbi buxhetin e shtetit gjatë periudhës 3-vjeçare menjëherë pas miratimit të ligjit (kostoja në total në lek, çmimet aktuale, në terma nominalë):

Viti <u>1</u>	Viti <u>2</u>	Viti <u>3</u>
0	0	0

KONSULTIMI

Jepni një përmbledhje të çdo konsultimi të kryer (me kë dhe si jeni konsultuar? (jo më shumë se 5 rreshta)

Në kuadër të hartimit të kësaj nisme nuk janë parashikuar që të zhvillohen takime publike, por përmes publikimit të saj në Regjistrin Elektronik të Njoftimeve dhe Konsultimit (RENJK) dhe afishimit të të dhënave të kontaktit të koordinatorit përkatës për konsultime publike, i është dhënë mundësia organizatave të shoqërisë civile, ekspertëve të fushës, shoqatave, përfaqësuesve të tjerë të publikut apo çdo individ të interesuar që të kontribuojnë në hartimin e kësaj nisme duke paraqitur çdo koment, opinion, sugjerim, etj, që ato kanë. Në përfundim të afatit të konsultimit publik, datë 25.04.2023, nuk ka rezultuar asnjë koment apo propozim nga subjektet pjesëmarrës.

ZBATIMI DHE MONITORIMI

Si do të organizohen zbatimi dhe monitorimi?(jo më shumë se 5 rreshta)

Avokatura e Shtetit do të përgjigjet për hartimin dhe dërgimin për miratim nga KM të propozimit për dërgimin e projektligjit për shqyrtim e miratim nga Kuvendi. Është parashikuar të ngarkohet

Këshilli i Ministrave që brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij projektligji, të nxjerrë aktin nënligjor, në zbatim të pikës 2, të nenit 28, të këtij ligji, në lidhje me klasifikimin e çështjeve, kriterëve, mënyrave dhe procedurave të dhënies së shpërblimit për avokatët e shtetit, si dhe ngarkohet Avokati i Përgjithshëm i Shtetit që, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij projektligji, të bëjë shtesat dhe ndryshimet e nevojshme në rregulloren e brendshme të institucionit.

Avokatura e Shtetit, Avokati i Përgjithshëm i Shtetit dhe Kryeministria, do të jenë strukturat që do të monitorojnë zbatimin e këtij ligji. Zyra e Inspektimit është struktura në nivel qendror pranë Avokaturës së Shtetit, përgjegjëse për kryerjen e kontrollit të veprimtarisë së avokatëve të shtetit, në të dyja nivelet e organizimit.

PJESA 2: BAZA KRYESORE E ANALIZËS DHE E PROVAVE

Historik

Jepni kontekstin e politikës.

Avokatura e Shtetit është person juridik publik, në varësi të Kryeministrit, i ngarkuar ekskluzivisht për dhënien e asistencës juridike. Asistenca juridike përfshin shërbimin këshillimor dhe të përfaqësimit dhe jepet ekskluzivisht nga avokatët e shtetit për personat juridikë dhe sipas funksioneve të përcaktuara në nenin 5 të ligjit nr.10018, datë 13.11.2008, “Për Avokaturën e Shtetit”, të ndryshuar.

Kuadri ligjor aktual që rregullon funksionimin, veprimtarinë dhe organizimin e Avokaturës së Shteti, është:

- Ligji nr.10018, datë 13.11.2008, “Për Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar.
- Vendimi nr. 392, datë 08.04.2009 i Këshillit të Ministrave që ka miratuar rregulloren “Për marrëdhëniet e Avokaturës së Shtetit me institucionet shtetërore dhe entet publike, rolit të Avokatëve të Shtetit në gjykim si dhe norma të posaçme procedurale.
- Rregullorja e Brendshme “Për Organizimin dhe Funksionimin e Avokaturës së Shtetit”, miratuar me Urdhrin nr. 275/1, datë 14.01.2009 të Avokatit të Përgjithshëm të Shtetit.

Avokatura e Shtetit ofron ndihmën juridike për:

- Institucionet qendrore shtetërore dhe entet publike, në rastet e parashikuara në legjislacionin në fuqi.
- Për subjekte të tjera publike kur lidhet marrëveshje e posaçme me to (p.sh.njësitë e pushtetit vendor, etj.).

Qëllimi i ndihmës juridike që jep Avokatura e Shtetit është:

- Të përfaqësojë dhe mbrojë në gjyq interesat pasurore të shtetit;
- Të këshillojë institucionet publike qendrore dhe entet publike;
- Të ndërmjetësojë për zgjidhjen me pajtim të konflikteve mes institucioneve të administratës qendrore apo enteve publike.

Avokatura e Shtetit është e organizuar dhe ushtron veprimtarinë në nivel qendror dhe nivel vendor.

Në nivel qendror Avokatura e Shtetit përbëhet nga katër zyra të cilat ushtrojnë kompetenca territoriale dhe lëndore në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar. Ato janë:

- a. Zyra e përfaqësimit ligjor në gjykatat kombëtare;
- b. Zyra e këshillimit dhe koordinimit ndërministror;
- c. Zyra e përfaqësimit në gjykatat e huaja, ndërkombëtare dhe në arbitrazhin ndërkombëtar;
- ç. Zyra e inspektimit.

Në nivel vendor Avokatura e Shtetit përbëhet nga:

- a) zyrat vendore, të cilat veprojnë pranë çdo gjykate apeli, ku ushtrojnë dhe kompetencën tokësore;

b) avokatët e shtetit ose zyrat e Avokaturës së Shtetit pranë ministrive.

Aktualisht në nivel vendor, Avokatura e Shtetit përbëhet nga gjashtë zyra vendore, të cilat janë të vendosura në Durrës, Gjirokastrë, Korçë, Shkodër, Tiranë dhe Vlorë. Duke u bazuar në nevojën për krijimin e kuadrit ligjor të së drejtës që do të përcaktonte rregullat për organizimin dhe funksionimin e Avokaturës së Shtetit, u hartua projektligji “Për Avokaturën e Shtetit”. Ky proces konkludoi me miratimin e ligjit Nr.10 018, datë 13.11.2008 “Për Avokaturën e Shtetit” dhe Avokatura e Shtetit është autoriteti kompetent për mbikëqyrjen e zbatimit të tij.

Në funksion të rritjes së efikasitetit dhe përmirësimit të funksionimit të punës brenda Institucionit, ky ligj pësoi ndryshime të rëndësishme me ligjin Nr. 86/2018³, për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 10 018, datë 13.11.2008, “Për Avokaturën e Shtetit”⁴, ky vlen të theksohet fuqizimi i rolit të avokatit të shtetit në gjykim dhe krijimi i “statusit të Avokatit të Shtetit”.

Harta e re gjyqësore u miratua me Vendimin e Këshillit të Ministrave me Nr. 495, datë 21.07.2022, “Për riorganizimin e rretheve gjyqësore dhe kompetencave gjyqësore të gjykatave”, me anë të të cilit u vendos riorganizimi në 13 (trembëdhjetë) gjykata të shkallës së parë të juridiksionit të përgjithshëm, 2 (dy) gjykata administrative të shkallës së parë dhe 1 (një) gjykatë apeli të juridiksionit të përgjithshëm, duke përcaktuar dhe kompetencat tokësore përkatëse të tyre.

Përgjatë kohës së zbatimit të këtij ligji, krahas efekteve pozitive që solli janë hasur edhe disa problematika të cilat nuk mund të lihen pa u zgjidhur. Në vazhden e përpjekjeve për të përmirësuar veprimtarinë e Avokaturës së Shtetit dhe mbrojtjen e interesave pasurorë të shtetit, nevojitet të kryhen ndryshime në këtë ligj me qëllim arritjen e standardeve më të larta dhe përshtatjen me legjisllacionin e ndryshuar.

Problemi në shqyrtim

- *Përshkruani natyrën e problemit.*
- *Identifikoni shkaqet e problemit.*
- *Përshkruani shtrirjen e problemit.*
- *Identifikoni grupet e prekura nga ky problem - qeveria / biznesi / shoqëria civile / qytetarët.*
- *Vlerësoni nëse problemi mund të trajtohet ose jo përmes një ndryshimi të politikave.*

Natyra e problemit ka karakter legjisllativ rregullator.

Shkaku kryesor i problemit ka të bëjë me ndryshimet e miratuara në lidhje me hartën e re gjyqësore, ku tashmë nuk do të ketë Gjykata të Apelit në 5 rrethe si Durrës, Gjirokastrë, Korçë, Vlorë dhe Shkodër. Sipas ligjit në fuqi “Për Avokaturën e Shtetit”, zyrat vendore krijohen pranë çdo gjykate apeli. Duke marrë në referim të drejtpërdrejtë dispozitën ligjore për organizimin e zyrave vendore të Avokaturës së Shtetit dhe ri-shpërndarjen e gjykatave të apelit, supozohet që përfaqësimi i çështjeve të vijojë nga zyrat vendore, ndërsa shpërndarja e tyre gjeografike të mbetet e njëjtë, për shkak të përfaqësimit të çështjeve edhe pranë gjykatave të shkallës së parë në territorin që mbulohet nga këto zyra.

Një funksionim i tillë i zyrave vendore, nuk vjen në përputhje të plotë me ligjin për “Avokaturën e Shtetit”, të ndryshuar, dhe ka një ndikim negativ jo vetëm ekonomik por edhe në mirë funksionimin e strukturave të institucionit. Ndikimi negativ ekonomik përfaqësohet nga kostot e transportit të avokatëve të shtetit për të përfaqësuar çështjet gjyqësore në qytete të ndryshme, ndërsa ndikimi në mirë-funksionimin e institucionit përfaqësohet nga shtimi i ndjeshëm i lëvizjeve në distancë të largët, duke ulur kështu rendimentin dhe rezultatin në punë. Nga ana tjetër, supozohet që çështjet e reja që do të regjistrohen në gjykatat e apelit dhe në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, të rrisin ndjeshëm volumin e punës të avokatëve të shtetit pranë Zyrës Vendore të Avokaturës së Shtetit Tiranë, si dhe, të avokatëve të shtetit pranë ministrive,

³ <https://qbz.gov.al/eli/ligj/2018/11/22/86/76083c26-5377-4ad4-b3f7-ca95a73097ee>

⁴ <https://www.avokaturashetit.gov.al/kuadri-ligjor/legjisllacioni-baze>

të cilët janë të vendosur në Tiranë, duke krijuar pengesa në kryerjen e përfaqësimit dhe mbrojtjes në çështjet gjyqësore dhe një disbalancë të ngarkesës në punë në vijimësi, në raport me avokatët e shtetit pranë zyrave të tjera vendore.

Shkaqet e tjera lidhen me zbatimin në praktikë të ligjit dhe me përmirësimin e legjislacionit ekzistues, duke u bazuar në problematikat e hasura gjatë implementimit të deritanishëm të ligjit. Nga praktika e deritanishme dhe rezultatet e evidentuara, është gjykuar e nevojshme të rishikohen dispozitat e shkeljeve disiplinore, pasi zbatimi i tyre në praktikë ka hasur vështirësi, dhe përmes kësaj nisme synohen që të parashikohen shkelje disiplinore dhe masa ndëshkimore për to më konkrete, duke iu referuar natyrës së veprimtarisë dhe gjetjeve që do të konstatohen.

Problem tjetër i konstatuar nga zbatimi në praktikë i ligjit lidhet me shpërblimin e posaçëm që përfitojnë avokatët e shtetit për çështje të veçanta, të vështira dhe me interes të madh ekonomik e financiar për Republikën e Shqipërisë. Sipas ligjit aktual, klasifikimi i çështjeve, kriteret, mënyra dhe procedurat e dhënies së këtij shpërblimi përcaktohen rast pas rasti me vendim të Këshillit të Ministrave, dhe nëpërmjet kësaj procedure, është bërë i pamundur zbatimi i këtij parashikimi për shkak të vonesave që shkaktohen nga veprimet administrative, duke mos arritur propozimin në kohë të akteve nënligjore.

Me anë të kësaj nisme synohet që të parashikohet një procedurë më efikase për përmbushjen e qëllimit për të cilin është vendosur dispozita ligjore, duke qenë Avokati i Përgjithshëm i Shtetit, i cili, bazuar në parashikimet e vendimit të Këshillit të Ministrave të urdhërojë shpërblimin e avokatëve të shtetit. Problematikat e paraqitura më sipër janë konstatuar në nivelin qendror dhe vendor të organizimit të Avokaturës së Shtetit, me një shkallë shtrirje në të gjithë vendin.

Ndaj, vlerësojmë se për zgjidhjen e problemeve të evidentuara është i nevojshëm ndryshimi i qasjes së ndjekur deri më tani për çështjet konkrete të prekura nga këto problematika.

Grupet e prekura nga këto probleme janë: Qeveria, Avokatura e Shtetit, Qytetarët.

Arsyeja e ndërhyrjes

- *Shpjegoni pse qeveria e sheh të nevojshme të ndërhyjë.*
- *Shpjegoni se çfarë shpreson të trajtojë qeveria nëpërmjet kësaj ndërhyrjeje.*
- *Shpjegoni se si i mbështet kjo ndërhyrje objektivat e nivelit të lartë të qeverisë.*
- *Rendisni punën ekzistuese që është realizuar tashmë.*

Ndërhyrja e qeverisë në këtë moment është e nevojshme sepse me miratimin e hartës së re gjyqësore ka lindur domosdoshmëria e ndryshimit të organizimit dhe funksionimit të zyrave vendore të Avokaturës së Shtetit, për shkak të lidhjes ligjore dhe faktike që ato kanë me mënyrën e shpërndarjes së Gjykatave të Apelit, e cila tashmë ka ndryshuar, dhe për këtë nevojiten ndryshime në ligjin nr. 10 018, datë 13.11.2008 “Për Avokaturën e Shtetit”, për dispozitat që lidhen me funksionimin e zyrave vendore.

Gjithashtu, nga praktika e deritanishme dhe rezultatet e evidentuara, është identifikuar domosdoshmëria e ndryshimit të dispozitave që parashikojnë shkeljet disiplinore të avokatëve të shtetit, për shkak të fuqizimit të rolit të tyre në gjykim, duke parashikuar raste më specifike të përgjegjësisë disiplinore, që në thelb synojnë përmirësimin e veprimtarisë së tyre. Kështu, janë parashikuar shkelje disiplinore më konkrete duke iu referuar veprimtarisë dhe gjetjeve të konstatuara ndër tre vitet e fundit për avokatët e shtetit, dhe klasifikimi i tyre sipas llojit dhe rëndësisë.

Përmes kësaj ndërhyrjeje synohet që t’i jepet zgjidhje çështjeve që kanë të bëjnë me masat disiplinore që do të aplikohen ndaj avokatëve të shtetit, në rastin e kryerjes së shkeljeve disiplinore gjatë ushtrimit të detyrës së tyre, të mirë përcaktohen rregullat për dhënien e shpërblimit të avokatëve të shtetit në rastin e fitimit të çështjeve të rëndësishme për Republikën e Shqipërisë, përmes uniformizimit të procedurave dhe efikasitetit të tyre, si dhe të bëhet i mundur harmonizimi i legjislacionit me hartën e re gjyqësore.

Nisma e propozuar, vjen gjithashtu në mbështetje të Programit Qeverisës 2021-2025, sa i përket sistemit të drejtësisë dhe çështjeve të pronës, nëpërmjet kontradiktoritetit të garantuar në procese gjyqësore, në shërbim të mbrojtjes së interesit pasuror të shtetit, duke kërkuar vazhdimisht respektimin e të gjitha standardeve ligjore dhe të drejtave të palëve në gjykim. Zhvillimi më tej dhe përmirësimi i këtij funksioni të Avokaturës së Shtetit, synohet të realizohet nëpërmjet ndërhyrjeve në ligj.

Avokatura e Shtetit ka marrë masa administrative të brendshme për të eliminuar sa më shumë të jetë e mundur efektet negative të problemeve të konstatuara, por megjithatë kjo nuk është konsideruar si një zgjidhje shteruese e problemeve dhe është parë e arsyeshme që nuk mund të vijohet më me këtë qasje, por duhen ndërmarrë masa konkrete të një niveli më të lartë.

Objektivi i politikës

- *Vendosni objektiva që korrespondojnë me problemin dhe shkaqet e tij.*
- *Sigurohuni që objektivat e vendosur të korrespondojnë me ato të dhëna në përmbledhjen ekzekutive, por më të detajuara.*
- *Sigurohuni që objektivat janë specifike, të matshëm, të arritshëm, realë dhe në kohë.*

Objektivat e vendosura dhe qëllimet që synohen të arrihen përmes kësaj nisme janë:

- harmonizimi i ligjit për Avokaturën e Shtetit me ndryshimet e miratuara në kuadër të hartës së re gjyqësore, brenda vitit 2023;
- përmirësimi i veprimtarisë së Avokaturës së Shtetit nëpërmjet një shpërndarje të drejtë të ngarkesës së punës, brenda vitit 2024;
- përmirësimi në mënyrë të vazhdueshme i aftësive dhe kapacitetit të avokatëve të shtetit, brenda vitit 2023;
- mbrojtja e interesave pasurorë të shtetit;
- garantimi i një imazhi të mirë të institucionit të Avokaturës së Shtetit, nëpërmjet përcaktimit të rregullave të qarta për marrjen e masave të përshtatshme ndëshkimore në raport me shkeljet disiplinore, brenda vitit 2023;
- rritja e ndjeshme e motivimit për përfaqësimin e çështjeve të veçanta, të vështira dhe me interes të madh ekonomik, nëpërmjet mirë përcaktimit të kriterëve për dhënien e një shpërblimi të denjë dhe të uniformizuar për avokatët e shtetit, brenda vitit 2024.

Përshkrimi i opsioneve të shqyrtuara

- *Përshkruani opsionin e status quo-së.*
- *Identifikoni dhe përshkruani të gjitha opsionet e politikave që keni marrë parasysh.*
- *Shpjegoni se si janë identifikuar opsionet e politikës.*

Opsioni 0 (status quo): Nuk ndërhyhet me ndryshim apo politikë të re dhe vijohet me kuadrin ligjor ekzistues e konkretisht me zbatimin e ligjit Nr.10 018, datë 13.11.2008 për “Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar. Sipas këtij opsioni nuk ndërmerret asnjë masë për të shmangur problematikat që janë evidentuar deri më tani. Ky opsion ka një avantazh të ngushtë për sa i përket mosshpenzimit të resurseve njerëzore dhe financiare për kryerjen e studimeve të nevojshme për evidentimin e problemit dhe hartimin e nismës, por megjithatë nuk arrin përmbushjen e objektivave të vendosur.

Opsioni 1 (jo rregullator) – Vetërregullimi dhe gjetja e zgjidhjeve përmes mekanizmave jorregullatore të problemeve të konstatuara. Është konsideruar edhe zgjidhja që mund t'i jepej problematikave përmes veprimit me akte administrative, por është vlerësuar si një mënyrë e cila nuk do mundësojë zgjidhjen e të gjitha problemeve të hasura dhe konkretisht atyre problemeve të cilat kërkojnë ndërhyrje në legjislacion.

Opsioni 2: Ndryshimi i ligjit nr.10018, datë 13.11.2008 “Për Avokaturën e Shtetit”. Sipas këtij opsioni problematikat adresohen përmes kryerjes së ndryshimeve të nevojshme në ligjin në fuqi. Ky është opsioni i preferuar dhe është një mjet i mjaftueshëm dhe i përshtatshëm, pasi përmes tij arrihen objektivat dhe adresohen problemet që diktojnë nevojën për ndërhyrje dhe paraqet kosto më të ulët. Edhe nga pikëpamja e teknikës legjislative ky opsion është opsioni i preferuar për shkak se nuk parashikohet të kryhen ndryshime që prekin më shumë se 50% të dispozitave të ligjit.

Opsioni 3: Hartimi i një ligji të ri për Avokaturën e Shtetit për të adresuar problematikat dhe arritur objektivat. Sipas këtij opsioni hartohet dhe miratohet një ligji tërësisht i ri për Avokaturën e Shtetit që shfuqizon ligjin aktual. Miratimi i një ligji të ri do t'i jepte zgjidhje problemeve të konstatuara, por ky opsion nuk është opsioni i dëshiruar pasi rezultatet janë të njëjta me atë të opsionit 2, por kostot janë më të larta dhe përdorimi i burimeve njerëzore është më i madh.

Vlerësimi i opsioneve/analizimi i ndikimeve

- *Identifikoni grupet e prekura.*
- *Identifikoni llojet e ndikimeve për secilin grup të prekur, bëni dallimin midis ndikimeve të drejtpërdrejta dhe jo të drejtpërdrejta.*
- *Për ndikimet e drejtpërdrejta:*
 - *Përshkruani nga ana cilësore ndikimet e drejtpërdrejta mbi grupet e prekura.*
 - *Analizoni nga ana sasiore ndikimet më të rëndësishme të drejtpërdrejta.*
 - *Përcaktoni vlerën monetare të ndikimeve më të rëndësishme të drejtpërdrejta aty ku është e mundur (përdor tabelën në Aneksin 2/a të këtij dokumenti).*
 - *Analizoni ndikimin mbi ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (nëse ka).*
- *Për ndikimet jo të drejtpërdrejta:*
 - *Përshkruani nga ana cilësore ndikimet jo të drejtpërdrejta mbi grupet e prekura.*
 - *Analizoni ndikimin mbi konkurrencën.*
- *Diskutoni kufizimin e analizës:*
 - *Jepni supozimet në të cilat janë bazuar parashikimet dhe risqet, të cilave ato u nënshtrohen.*
 - *Tregoni se çfarë mund të pengojë realizimin e përfitimeve, të rrisë kostot ose të sjellë pasoja të papritura.*
- *Përmbledhni vlerësimin e opsioneve:*
 - *Paraqisni një pasqyrë përmbledhëse të të gjitha ndikimeve të opsioneve të analizuara.*
 - *Shpjegoni se si ndikimet e të gjitha opsioneve të analizuara krahasohen me njëra-tjetrën.*
 - *Paraqisni përlllogaritjet më të mira të përgjithshme neto të ndikimit me vlerë monetare të përcaktuar për çdo opsion (përdor tabelën në Aneksin 2/b të këtij dokumenti).*

Grupet e prekura përmes zbatimit të opsionit të preferuar janë:

1. Qeveria;
2. Avokatura e Shtetit e përkatësisht avokatët e shtetit të cilët do të jenë përgjegjëse për zbatimin e dispozitave të reja që do të bëhen pjesë e ndryshimeve të synuara në ligjin për Avokaturën e Shtetit;
3. Institucionet Shtetërore të cilët marrin asistencën juridike të Avokaturës së Shtetit;
4. Qytetarët;
5. Komuniteti i biznesit.

Llojet e ndikimeve për secilin grup të prekur nga kjo nismë janë sociale dhe ekonomike.

Grupet e prekura nga ky problem janë:

Avokatura e Shtetit – Ndryshimi i hartës gjyqësore duke përcaktuar tashmë vetëm dy gjykata apeli (administrative dhe civile) dhe vetëm dy gjykata administrative të shkallës së parë, prek drejtpërdrejtë veprimtarinë dhe ushtrimin e kompetencave nga ana e Avokaturës së Shtetit, si garant i përfaqësimit dhe mbrojtjes së interesave pasurore të shtetit. Çështjet e mësipërme cenojnë punën dhe misionin e këtij institucioni për të garantuar një mbrojtje në bazë të parimeve të profesionalizmit, të efikasitetit, të konfidencialitetit, të unitetit të doktrinës, të përgjegjësisë dhe korrektesisë në zbatimin e legjislacionit në fuqi. Nëpërmjet nismës së ndërmarrë, synohet të gjejë zgjidhje problemi i konstatuar, duke bërë të mundur funksionimin e rregullt të institucionit, dhe shpërndarjen e njëtrajtshme të ngarkesës së punës për avokatët e shtetit.

Ndikimet ekonomike pozitive përmbledhen në shmangien për aq sa është e mundur të transportit të avokatëve të shtetit në gjykatat e apelit që tashmë janë të vendosura në kryeqytetin e Tiranës, duke riorganizuar mënyrën e përfaqësimit të çështjeve pranë gjykatave të apelit.

Ndikim negativ mund të përmendet periudha e tranzicionit, nëse ndryshimet e propozuara do të miratohen, për shkak të veprimeve administrative që do të duhet të kryhen deri në shpërndarjen e barabartë të ngarkesës në punë të avokatëve të shtetit.

Qeveria dhe autoritetet publike – Institucionet shtetërore, entet publike, dhe shoqëritë e krijuara ose që veprojnë sipas ligjit për tregtarët dhe shoqëritë tregtare, ku aksioneri shtetëror ka të drejtë të emërojë shumicën e anëtarëve të organeve drejtuese të shoqërisë ose zotëron më shumë se gjysmën e aksioneve apo kuotave, përfaqësohen dhe mbrohen në gjykim nga Avokatura e Shtetit, pa autorizim të posaçëm. Nëpërmjet pengesave që shkaktohen nga problemi i konstatuar, cenohet veprimtaria e asistencës ligjore që i ofrohet personave juridikë publikë të sipërpërmendur. Zgjidhja e propozuar, synon të përmirësojë asistencën ligjore duke rritur cilësinë e përfaqësimit dhe mbrojtjes në çështjet gjyqësore ku institucionet shtetërore janë palë në gjykim.

Ndikimi direkt ekonomik pozitiv përbëhet nga mundësimi i përfaqësimit të çështjeve gjyqësore nga Avokatura e Shtetit, si institucion qendror i administratës publike i ngarkuar ekskluzivisht për dhënien e asistencës ligjore.

Ndikimi indirekt ekonomik pozitiv përbëhet nga parandalimi sa më shumë i dëmeve ekonomike nga humbja në procese gjyqësore, duke mundësuar një mbrojtje sa më të mirë dhe në kushte optimale.

Megjithatë për shkak të arsyeve objektive që lidhen me faktin se numri i çështjeve dhe pesha e tyre ekonomike nuk mund të parashikohet, është e vështirë të bëhet një analizë e mirëfilltë sasiore e këtyre ndikimeve.

Janë marrë në konsideratë edhe ndikimet negative që mund të sjellë ndryshimi i propozuar, por nuk janë identifikuar të tilla.

Qytetarët – Avokatura e Shtetit përfaqëson dhe mbron interesat pasurore të shtetit, të cilat përbëjnë vullnetin dhe interesin e të gjithë qytetarëve. Garantimi i mbrojtjes dhe përfaqësimit të interesit pasuror të shtetit nëpërmjet asistencës ligjore të Avokaturës së Shtetit, i shërben parandalimit të dëmeve jo vetëm ekonomike ndaj buxhetit të shtetit, por edhe në raport me shumë veprimtari të tjera të institucioneve shtetërore, që shprehin vullnetin e deleguar nga sovrani.

Shpërndarja gjeografike e zyrave vendore të Avokaturës së Shtetit, bazuar në një vlerësim të mënyrës së organizimit të gjykatave, ngarkesës së punës në raport me çështjet gjyqësore (të ardhura, të përfunduara dhe në shqyrtim) dhe burimeve njerëzore në dispozicion, do të mundësojë përmirësimin e dhënies së asistencës ligjore nga avokatët e shtetit, e cila supozohet të reflektojë drejtpërdrejtë në rezultatet e çështjeve

gjyqësore në nivel kombëtar. Përfaqësimi dhe mbrojtja e akteve administrative të nxjerra nga organet shtetërore, që bëhen objekt mosmarrëveshje në gjykatë, garanton realizimin e veprimtarisë së organeve shtetërore në shërbim të të gjithë qytetarëve.

Gjithashtu, nëpërmjet përshtatjes së shpërndarjes gjeografike të zyrave vendore të Avokaturës së Shtetit, sipas hartës gjyqësore, do të shmanget me të paktën 30% shtyrja e gjykimeve, si rrjedhojë e mungesave të avokatëve të shtetit, për shkak të mbivendosjeve të orareve, situatë e cila është krijuar së fundmi me ndryshimet e hartës gjyqësore. Ky është një ndikim i drejtëpërdrejtë pozitiv, duke marrë në konsideratë faktin se në një pjesë të konsiderueshme të gjykimeve civile dhe administrative në të cilat merr pjesë Avokatura e Shtetit, sipas rastit, palë ndërgjyqëse janë edhe qytetarët. Këto ndryshime, synohet të sjellin ndikim pozitiv social / ekonomik, direkt dhe indirekt te qytetarët.

Janë marrë parasysh edhe ndikimet negative sociale apo ekonomike por nuk janë identifikuar të tilla.

Komuniteti i biznesit – Avokatura e Shtetit, nëpërmjet asistencës ligjore të ofruar ndaj institucioneve kompetente për kontrollin dhe rregullimin e veprimtarisë së bizneseve, shoqërive tregtare, dhe çdo aktiviteti tjetër fitimprurës, përfaqëson dhe mbron këto institucione që kanë mision garantimin e veprimtarisë së lirë ekonomike sipas normave të caktuara me ligj, konkurrencën e ndershme dhe ushtrimin e aktivitetit tregtar në përputhje me legjislacionin përkatës.

Përmirësimi i veprimtarisë së Avokaturës së Shtetit, ka ndikim pozitiv indirekt në komunitetin e biznesit, pasi nëpërmjet mbrojtjes së veprimtarisë së institucioneve që rregullojnë fushën e biznesit, garanton një mjedis të sigurt për ushtrimin e aktivitetit tregtar dhe të bazuar në veprimtarinë e shtetit të së drejtës.

Gjithashtu, edhe sa i përket komunitetit të biznesit, rezulton të ketë ndikim pozitiv të drejtëpërdrejtë, nisma për ndryshimin e mënyrës së organizimit të zyrave vendore të Avokaturës së Shtetit, pasi synohet të shmanget me të paktën 30% shtyrja e gjykimeve, si rrjedhojë e mungesave të avokatëve të shtetit, për shkak të mbivendosjeve të orareve, situatë e krijuar pas ri-organizimit të gjykatave. Ky është një ndikim i drejtëpërdrejtë pozitiv, duke marrë në konsideratë faktin se në një pjesë të konsiderueshme të gjykimeve civile dhe administrative në të cilat merr pjesë Avokatura e Shtetit, sipas rastit, palë ndërgjyqëse janë subjekte të biznesit. Janë marrë në konsideratë edhe ndikimet negative që mund të sjellë kjo nismë, por nuk janë identifikuar të tilla.

Ndër ndikimet sociale të evidentuara që i shërbejnë të gjitha grupeve të prekura janë:

- rritja e besimit të qytetarëve në institucionet shtetërore që rezulton nga garantimi i cilësisë së shërbimeve të Avokaturës së Shtetit, dhe mbrojtja e interesave pasurore të shtetit (interesi publik);
- përmirësimi i imazhit të avokatëve të shtetit;
- rritja e motivimit dhe performancës së tyre në realizimin e detyrave;
- transferimi i mundshëm i tyre sipas vendndodhjes së zyrave vendore në përputhje me hartën e re gjyqësore;
- shpërndarje e drejtë e ngarkesës së punës;
- garantimi i një niveli të lartë të përfaqësimit nga avokatët e shtetit;
- rritja e cilësisë së shërbimit përmes përcaktimeve më të qarta të masave disiplinore dhe pasjes së një legjislacioni të harmonizuar me hartën e re gjyqësore për të shmangur çdo lloj vështirësie në praktikë;
- rritje e interesit për t'u punësuar në Avokaturën e Shtetit.

Ndikimet ekonomike pozitive direkte (për buxhetin e shtetit, biznesin, grupet e prekura) janë marrë në konsideratë, por nuk është evidentuar ndonjë ndikim i tillë, me përjashtim të shmangies të një pjesë të faturave për transportin e avokatëve të shtetit për gjykimet që do të përfaqësojnë në Gjykatat e Apelit. Ndikim ekonomik pozitiv indirekt që synohet përmes kësaj nisme është përfaqësimi dhe mbrojtja e interesave pasurore të shtetit që përfaqëson mbrojtjen e interesit publik.

Harmonizimi i legjislacionit të Avokaturës së Shtetit do të bëhet përmes një riorganizimi të brendshëm të institucionit. Ky riorganizim nuk do të shoqërohet me kosto shtesë sepse do të bëhet brenda organikës ekzistuese të Avokaturës së Shtetit dhe nuk do të prekë të ardhura nga buxheti i shtetit.

Për qytetarët, përmes fitimit të çështjeve të rëndësishme e me një interes të lartë ekonomik, por jo vetëm, synohet të arrihet mbrojtja e interesit pasuror të shtetit, i cili përbën interes publik.

Janë marrë parasysh edhe ndikimet e mundshme mjedisore, por që nuk rezultojnë të ketë të tilla.

Ndërsa, në lidhje me ndikimet negative indirekte të kësaj nisme mund të themi se ngarkesa e shtuar e punës si pasojë e ndryshimeve të miratuara në hartën e re gjyqësore do të bëhet brenda organikës ekzistuese të Avokaturës së Shtetit. Për këtë arsye nuk pritet të ketë kosto shtesë apo ndikime negative indirekte në buxhetin e shtetit.

Ndryshimet ligjore që prekin masat disiplinore për avokatët e shtetit janë thjesht ndryshime procedurale që synojnë zhvillimin procedurave ekzistuese dhe nuk përbëjnë ndryshime në thelb të cilat mund të kërkojnë financim të buxhetit të shtetit.

Nisma është ndërmarrë mbi supozimet sa i përket shpërndarjes së drejtë të kompetencave territoriale të zyrave vendore të Avokaturës së Shtetit, dhe pasjen e një rregullimi ligjor të përshtatur me natyrën dhe dinamikën e punës së avokatëve të shtetit lidhur me disiplinën.

Në analizë të supozimeve që kanë motivuar propozimet përkatëse, vlerësohet se mund të përbëjë risk apo pengesë në realizimin e qëllimit, vonesa në nxjerrjen e akteve nënligjore me karakter normativ, apo ndryshimi sërish dhe brenda një kohe të shkurtër i shpërndarjes gjeografike të gjykatave kombëtare.

Arsyetimi i opsionit të preferuar

- *Zgjidhni opsionin e preferuar, bazuar në analizë.*
- *Shpjegoni arsyetimin tuaj.*

Opsioni i preferuar është përzgjedhur opsioni 2, pasi është i vetmi opsion nëpërmjet të cilit adresohet problemi dhe arrihen objektivat. Edhe nga pikëpamja e teknikës legjislativë është opsioni i preferuar për shkak se nuk parashikohet të kryhen ndryshime që prekin më shumë 50% të dispozitave të ligjit. Ndryshimi i ligjit është mjet i mjaftueshëm dhe i përshtatshëm, pasi problematikat e evidentuara mund të adresohen më së miri me ndryshimin e dispozitave në fuqi. Edhe sipas analizave të kryera rezulton se ai është opsioni më i përshtatshëm dhe më me pak kosto. Problemi ka karakter legjislativ dhe çdo opsion me karakter jorregullator nuk i shërben qëllimit dhe arritjes së objektivave.

Ndryshimi i dispozitave aktuale ose shtimi i dispozitave të reja është një mjet i mjaftueshëm dhe i përshtatshëm për adresimin e problemit dhe arritjen e objektivave, pasi problematikat e evidentuara mund të adresohen më së miri me ndryshimet në dispozitat e ligjit në fuqi dhe përfshirjes së dispozitave të reja ku shihet e nevojshme.

Projektligji është menduar që të përbëhet nga 10 nene, të propozuara si shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 10018, datë 13.11.2008, “Për Avokaturën e Shtetit”, të ndryshuar.

Ky projektligji ka për qëllim përmirësimin e veprimtarisë së Avokaturës së Shtetit, nëpërmjet rritjes së kapaciteteve në ndihmë dhe mbështetje të funksioneve të saj ligjore. Synimi i këtij projektligji është të përmirësojë në mënyrë të vazhdueshme aftësitë dhe kapacitetin e avokatëve të shtetit. Miratimi i këtij projektligji do të kontribuojë në përmirësimin dhe rritjen e cilësisë në ushtrimin e funksioneve të avokatëve të shtetit si dhe rritjen e përgjegjshmërisë së avokatëve në punën e tyre.

Ndryshimi i hartës gjyqësore, duke reduktuar numrin e gjykatave në shkallë vendi dhe midis të tjerave krijimin e një Gjykate të vetme të Apelit të juridiksionit të përgjithshëm, ka diktuar nevojën për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin Nr. 10018, datë 13.11.2008, “Për Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar, të cilat synojnë

ndryshimin e dispozitave që lidhen me funksionimin e zyrave vendore të Avokaturës së Shtetit, të cilat aktualisht veprojnë pranë gjykatave të apelit, në përputhje dhe në funksion të hartës së re gjyqësore. Propozimi parashikon që kompetenca e tyre tokësore të mos parashikohet në ligj, por në strukturën e institucionit, duke e bërë më fleksibël edhe shpërndarjen e ngarkesës. Nga ana tjetër, parashikimi me një akt normativ si ligji, duket jokoherent nisur edhe nga fakti që vetë harta gjyqësore miratohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

Gjithashtu, nga praktika e deritanishme dhe rezultatet e evidentuara, është gjykuar e nevojshme të rishikohen dispozitat e shkeljeve disiplinore, pasi zbatimi i tyre në praktikë ka hasur vështirësi sa i përket masave ndëshkuese me karakter më të lehtë. Kështu, janë parashikuar shkelje disiplinore më konkrete duke iu referuar veprimtarisë dhe gjetjeve të konstatuara ndër vite për avokatët e shtetit.

Më konkretisht, nenet 1 dhe 2, të projektligjit, synojnë ndryshimin e shkronjës “a”, të pikës 3, të nenit 4 dhe ndryshimin e nenit 11 të ligjit në fuqi, Nr. 10018, datë 13.11.2008, “Për Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar. Këto dy dispozitave lidhen me funksionimin e zyrave vendore të Avokaturës së Shtetit dhe ndryshimi që propozohet përmes këtij projektligji synojnë veprimin e tyre në përputhje dhe në funksion të hartës së re gjyqësore.

Neni 3, i projektligjit, synon ndryshimin e pikës 3, të nenit 25, të ligjit në fuqi, duke shtuar si masë disiplinore alternative, uljen në detyrë të avokatit të shtetit, në momentin kur në vlerësimin vjetor të mbajtur ndaj tij, avokati i shtetit vlerësohet si i paaftë profesionalisht.

Neni 4 i projektligjit, synon të ndryshojë dhe korrigjojë nenin 26/3 të ligjit në fuqi, i cili pavarësisht se në titullin e tij parashikon uljen në detyrë, nuk e trajton atë. Nga ana tjetër, ulja në detyrë propozohet si masë disiplinore për avokatët në nivel qendror, që duhet të jepet në përputhje me shkeljen e kryer. Ndërkohë, në ndryshimin e propozuar përfshihet edhe lëvizja paralele si një e drejtë e avokatit të shtetit.

Neni 5 i projektligjit, saktëson parashikimet e nenit 28 të ligjit në fuqi, por nuk synon të krijojë të drejta të reja.

Neni 6, i projektligjit, synon disa shtesa dhe ndryshime të nenit 30, të ligjit në fuqi dhe ka për qëllim të qartësojë llojet e shkeljeve disiplinore, duke mos e lidhur domosdoshmërisht një shkelje të caktuar me ardhjen apo mundësinë e ardhjes së pasojës, kur ajo në vetvete është e rëndë edhe pa sjellë një pasojë të caktuar, si dhe të përshkallëzojë shkeljet sipas rëndësisë së tyre.

Neni 7, i projektligjit, bënë disa shtesa dhe ndryshime të nenit 31, të ligjit në fuqi, ku përcaktohen rrethana për shkak të të cilave masa disiplinore individualizohet më drejtë në raport me shkeljen e kryer. Në këtë nen shtohen dy lloje të reja masash disiplinore që janë: ulje në detyrë për një afat deri në gjashtë muaj dhe mbajtje deri në tridhjetë për qind e pagës së plotë për një periudhë deri në gjashtë muaj.

Neni 8, i projektligjit, shton një dispozitë të re, nenin 32/2, që normon pezullimin e avokatit të shtetit në rastet kur ka dyshim të arsyeshëm se vazhdimi i ushtrimit të detyrës nga avokati i shtetit dëmton rezultatin e procedimit disiplinor, pengon konkluzionin e tij të drejtë ose të rregullt, apo mund të cenojë ushtrimin e përshtatshëm të detyrës së tij.

Në nenin 9, të projektligjit është parashikuar të ngarkohet Këshilli i Ministrave që brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij projektligji, të nxjerrë aktin nënligjor, në zbatim të pikës 2, të nenit 28, të këtij ligji, në lidhje me klasifikimin e çështjeve, kritereve, mënyrave dhe procedurave të dhënies së këtij shpërblimi, si dhe ngarkohet Avokati i Përgjithshëm i Shtetit që, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij projektligji, të bëjë shtesat dhe ndryshimet e nevojshme në rregulloren e brendshme të institucionit.

Në nenin 10, të projektligjit, parashikohet hyrja në fuqi e projektligjit, 15 ditë pas botimit të tij në “Fletoren Zyrtare”.

Ruajtja e status quo-s ose ndërhyrja jorregullatore sjell si pasojë që të vijohet me kuadrin ligjor ekzistues e konkretisht me zbatimin e ligjit nr. 10 018, datë 13.11.2008 “Për Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar. Ky

opsion nuk është opsion i preferuar sepse nuk mund të adresojnë problematikat kryesore të hasura nga praktika e deritanishme. Për këto arsye çdo masë me karakter jorregullator nuk i shërben qëllimit të ndërhyrjes dhe arritjes së objektivave. Miratimi i një ligji të ri do t'i jepte zgjidhje problemeve të konstatuara, por edhe ky opsion nuk është opsioni i dëshiruar pasi rezultatet janë të njëjta me atë të opsionit 2, por kostot janë më të larta dhe përdorimi i burimeve njerëzore është më i madh.

Lidhur me analizën e kostove dhe përfitimeve që parashikohet të sjellë ky projektligj, kemi vlerësuar si metodë më të përshtatshme për të analizuar opsionet metodën e analizës me shumë kritere. Kuantifikimi i kostove dhe përfitimeve nga ndryshimet e parashikuara në këtë projektligj në vlerë monetare rezulton i vështirë për t'u bërë. Si rezultat kemi identifikuar 4 kritere me rëndësi për të vlerësuar opsionet të cilat janë të renditura së bashku me peshën respektive në tabelën e mëposhtme:

Kriteret	Pesha	Opsioni 0	Opsioni 1	Opsioni 2	Opsioni 3
Efikasiteti në mbrojtjen e interesave pasurore të shtetit.	5	3 (15)	3 (15)	5 (25)	5 (25)
Garantimi i imazhit të institucionit të Avokaturës së Shtetit.	4	3 (12)	3 (12)	4 (16)	4 (16)
Efikasiteti në përballimin e ngarkesës së krijuar nga ndryshimet e hartës gjyqësore.	3	0 (0)	1 (3)	3 (9)	3 (9)
Efikasiteti në evidentimin e rasteve problematike dhe marrjen e masave të përshtatshme ndëshkimore në raport me shkeljen disiplinore.	3	2 (6)	2 (6)	3 (9)	3 (9)
Kosto- efektiviteti	4	1(4)	2(8)	4(16)	3(12)
Pikët		37	44	75	71

Sikurse rezulton nga analiza opsioni i preferuar rezulton opsioni 2 i cila ka dhe numrin më të lartë të pikëve me 75 krahasuar me opsionin 0, opsionin 1 dhe opsionin 3.

Çështje të zbatimit

- *Shpjegoni se cila strukturë do të jetë përgjegjëse për zbatimin e opsionit të zgjedhur.*
- *Shpjegoni pengesat e mundshme për zbatimin e opsionit të zgjedhur.*
- *Përshkruani masat që do të ndërmerren gjatë zbatimit për të arritur qëllimet e politikës.*

Struktura e cila do të jetë përgjegjëse për zbatimin e opsionit të zgjedhur do të jetë institucioni i Avokaturës së Shtetit, në nivel qendror dhe vendor. Në këtë nismë të hartuar është parashikuar të ngarkohet Këshilli i Ministrave që brenda një afati kohor nga miratimi i propozimit, të nxjerrë aktin nënligjor, në lidhje me klasifikimin e çështjeve, kriterëve, mënyrave dhe procedurave të dhënies së shpërblimit për avokatët e shtetit, si dhe të ngarkohet Avokati i Përgjithshëm i Shtetit që, brenda një periudhe kohore të caktuar nga miratimi i nismës së propozuar, të bëjë shtesat dhe ndryshimet e nevojshme në rregulloren e brendshme të institucionit.

Gjithashtu, avokatët e shtetit do të jenë përgjegjës për zbatimin e dispozitave të reja që do të bëhen pjesë e ligjit për Avokaturën e Shtetit. Në rast të moszbatimit me korrektësi të dispozitave të parashikuara në këtë nismë, do të jenë strukturat kompetente pranë Avokaturës së Shtetit, të cilat do të procedojnë me marrjen e masave disiplinore në rast të konstatimit të shkeljeve disiplinore nga ana e avokatëve të shtetit.

Pengesat e mundshme për zbatimin e opsionit të zgjedhur janë:

- çdo vonesë apo vështirësi që konstatohet për fillimin e inspektimit;
- mosmarrëveshjet që lidhen me masat disiplinore.

Masat që do të ndërmerren gjatë zbatimit për të arritur qëllimet e politikës:

- pasja e një qasje proaktive për vlerësimin e situatës, evidentimin e problematikave dhe ngritjen e një grupi pune sa më parë, për të shmangur çdo vonesë të panevojshme
- reflektim i detajuar në rregulloren e brendshme të institucionit;
- mosekzistenca e vakancave të pajustificuara në zyrë, por pajisja e tyre me persona të kualifikuar dhe me kapacitet të plotë.

Faza e monitorimit dhe vlerësimit

- *Jepni një përshkrim të përmbledhur të masave të monitorimit dhe të vlerësimit.*
- *Identifikoni kriteret/treguesit për të matur arritjen e objektivave ose progresin drejt tyre.*

Avokatura e Shtetit, Avokati i Përgjithshëm i Shtetit, Kryeministria do të jenë strukturat që do të monitorojnë zbatimin e këtij ligji. Zyra e Inspektimit është struktura në nivel qendror pranë Avokaturës së Shtetit që do të jetë përgjegjëse për kryerjen e kontrollit të veprimtarisë së avokatëve të shtetit, në të dyja nivelet e organizimit.

Treguesit për arritjen e objektivave ose progresin drejt tyre janë:

1. numri i inspektimeve të realizuara me sukses, brenda vitit 2024;
2. numri i mosmarrëveshjesve të pasura midis institucionit dhe subjektit mbi të cilin është marrë masa disiplinore, pas marrjes së masës, brenda vitit 2024-2025;
3. shpërndarja e barabartë e ngarkesës së punës/ menaxhimi i ngarkesës, brenda vitit 2024;
4. numri i shpërblimeve të dhëna për çështje të vështira, të veçanta dhe me interes të madh ekonomik, brenda vitit 2024.

Raporti i vlerësimit të ndikimit - Shtojca 2/a

Tabela: Vlera aktuale neto në total (VAN) - kostot dhe përfitimet me vlerë monetare të përcaktuar në milionë lekë e zbritur për 10 vjet (Vlera aktuale e kostos dhe vlera aktuale e përfitimit); krahasuar me status quo-në.

	Viti 1	Viti 2	Viti 3	Viti 4	Viti 5	Viti 6	Viti 7	Viti 8	Viti 9	Viti 10
Faktori zbritës										
Kosto për buxhetin - një herë										
Kosto për buxhetin - në vazhdimësi										
Kosto për bizneset - një herë										
Kosto për bizneset - në vazhdimësi										
Kosto për grupet e tjera - një herë										
Kosto për grupet e tjera - në vazhdimësi										
Kosto në total										
Kosto e zbritur= Kosto në total x Faktori zbritës										
Përfitimet për buxhetin – një herë										
Përfitimet për buxhetin – në vazhdimësi										
Përfitimet për grupet e tjera – një herë										
Përfitimet për grupet e tjera – në vazhdimësi										
Përfitimet për biznesin – një herë										
Përfitimet për biznesin – në vazhdimësi										

Përfitimet totale										
Përfitimi i zbritur = Përfitimi në total x faktori zbritës										
Vlera prezente aktuale e përfitimit në total										
Vlera prezente aktuale e kostos në total										
Vlera Prezente Neto Aktuale (VAN) = Vlera aktuale e përfitimit në total – Vlera aktuale e kostos në total										

Raporti i vlerësimit të ndikimit - Shtojca 2/b

Tabelë: Vlera aktuale neto në total e çdo opsioni

Opsioni	Vlera aktuale në milionë lekë		Vlera aktuale neto në milionë lekë
	Kosto	Përfitimi	
Opsioni 1	0	0	0
Opsioni 2	0	0	0

KRYEMINISTËR

Edi Rama